

Soc för unga

– följeforskning av ett lokalt
utvecklingsarbete

Soc för unga – en känd och tillgänglig socialtjänst för barn och unga

Det lokala utvecklingsarbetet

- Bakgrund – socialtjänstens bristande information till barn och unga
- Kartläggning – barn och unga vill få kunskap om socialtjänsten i skolan
- Samarbete för att utveckla informationsinsats (skola, socialtjänst och unga)
- En lärarhandledning togs fram och implementerades i sju grundskolor

Soc för unga – en känd och tillgänglig socialtjänst för barn och unga

Tidigare forskning

- Barns uppfattningar om socialtjänsten och om social utsatthet – en kunskapslucka
- Betydelsen av information om rättigheter och om vilken hjälp som finns att få – identifiera elever i behov av stöd och stärka möjligheter till hjälpsökande
- Skolan som arena för förebyggande socialt arbete

Soc för unga – en känd och tillgänglig socialtjänst för barn och unga

Resultat – elevers kunskap och föreställningar om socialtjänsten

- Elevernas kunskap om socialtjänsten var högre efter genomförd undervisning
- Fler elever hade en positiv attityd till socialtjänsten – men uttalat negativa attityder tycks ha påverkats i lägre grad
- Eleverna beskriver kunskapen om socialtjänsten som viktig för dem
- En ny bild av socialtjänsten

VAD ÄR DET VIKTIGASTE SOM DU TYCKER ATT DU HAR LÄRT DIG OM SOCIALTJÄNSTEN?

TEMATISK SAMMANSTÄLLNING AV ELEVERNAS ÖPPNA SVAR PÅ FRÅGAN

ÖVERGRIPANDE TEMA FÖLJT AV EXEMPEL PÅ ÖPPNA SVAR (CITAT) FRÅN ENKÄTEN

ATT SOCIALTJÄNSTEN HJÄLPER

Att socialtjänsten kan hjälpa (elev åk 1-2)

Att de hjälper barn och vuxna (elev åk 4-5)

Att man kan få hjälp när man vill (elev åk 7-9)

ATT SOCIALTJÄNSTEN FINNS OCH HUR DE KAN KONTAKTAS

Att få veta att socialtjänsten finns (elev åk 1-2)

Jag tycker att det viktigaste är att man vet hur man kontaktar soc och vad de kan hjälpa till med (elev åk 4-5)

Det viktigaste jag lärde mig var att socialtjänsten finns. Jag visste inte det innan (elev åk 7-9)

OLIKA FORMER AV STÖD OCH HJÄLP SOM SOC. ERBJUDER

Om man har svårt hemma eller i skolan då ska man gå till socialtjänsten (elev åk 1-2)

Att de hjälper bara inte ungdomar som mår dåligt och [är] missbehandlade. T.ex. visste jag inte att de hjälper till med pengar och folk som dricker mycket (elev åk 4-5)

Att man kan komma dit även om man bara vill prata om något man mår dåligt över (elev åk 7-9)

ATT DET ÄR TRYGGT ATT PRATA MED SOCIALTJÄNSTEN

Att man kan prata med folk där anonymt om man vill. Och på hemsidan så finns det en lämna sidan snabbt knapp det är också bra (elev åk 4-5)

Att dom lyssnar på ungdomar och hjälper dom (elev åk 7-9)

JAG HAR EN ANNAN BILD AV SOCIALTJÄNSTEN NU

Att soc kan hjälpa till med det mesta och att ryktet med att soc förstör familjer inte är sann (elev åk 4-5)

Att man fick en annan bild om det och verkligen förstod vad de hjälper till med (elev åk 7-9)

JAG HAR INTE LÄRT MIG NÅGOT

Jag har inte lärt mig något nytt (elev åk 4-5)

Inget särskilt (elev åk 7-9)

Om man har svårt hemma eller i skolan då ska man gå till socialtjänsten

Att man kan prata med folk där anonymt om man vill. Och på hemsidan så finns det en lämna sidan snabbt knapp det är också bra

Att man fick en annan bild om det och verkligen förstod vad de hjälper till med

Soc för unga – en känd och tillgänglig socialtjänst för barn och unga

Resultat – elevers perspektiv på familj, utsatthet och hjälpsökande

- Hemmet som en trygg plats med trygga och stödjande relationer
- Möjlighet att få hjälp om det saknas tillgång till stöd och trygga relationer i hemmet
- Att kontakta socialtjänsten – en av flera möjliga strategier för hjälpsökande

Soc för unga – en känd och tillgänglig socialtjänst för barn och unga

Resultat – professionellas perspektiv

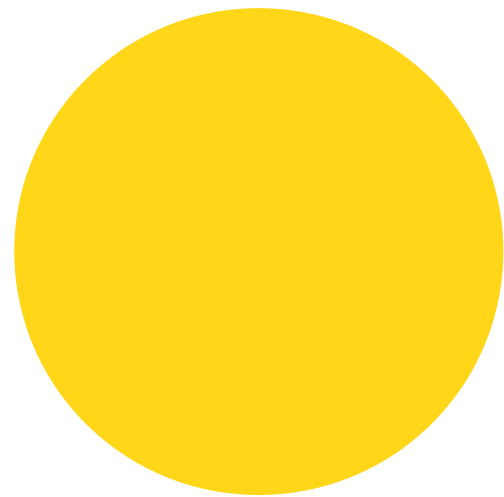
- Både lärare och socialsekreterare var (överlag) positiva till lärarhandledningen
- Utmaningar att föra in undervisningen i skolan: tidsbrist, utrymmesbrist i schemat, svårigheter att bemöta elevers attityder och reaktioner
- Utmaningar i att möta ungas förväntningar om hjälp och stöd i socialtjänsten: långsamma processer, föräldrars medgivande, slussa vidare till andra stödinsatser
- Ökad tillgänglighet för alla barn och unga?

Soc för unga – en känd och tillgänglig socialtjänst för barn och unga

Publikationer

- Spånberger Weitz, Y. (2018). *Undervisning om socialtjänsten – Lärarhandledningen 'Soc för unga' som stöd för en mer tillgänglig socialtjänst för barn och unga. Utvärdering av pilotprojekt. Forskningsrapport 2018:1.* Sollentuna: FoU Nordväst. <https://www.fou-nordvast.se/2018/08/07/undervisning-om-socialtjansten-i-skolan/>
- Spånberger Weitz, Y. & Hagström, M. (2022). Barn och ungas uppfattningar om socialtjänsten – erfarenheter från en riktad undervisningsinsats. *Socialvetenskaplig tidskrift*, 29(1), 71-90. <https://socvet.se/article/view/4415/3527>
- Spånberger Weitz, Y. (2022). “The home isn’t like a safe space for them” – Ideals of home and family relationships in children’s talk about family adversity and help-seeking. *Children & Society*. DOI: [10.1111/chso.12604](https://doi.org/10.1111/chso.12604)
- Spånberger Weitz, Y. (2022). *En känd och tillgänglig socialtjänst för barn och unga? Följeforskning av en undervisningsinsats för att stärka barn och ungas kunskap om socialtjänsten. Slutrapport.* Järfälla: FoU Nordväst.

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM
sh.se

ylva.spanberger.weitz@sh.se